



EE PV 3 Oy / European Energy Suomi Oy
Sofiankatu 4 C
00170 Helsinki

Tesjoen aurinkovoimahanke, Loviisa

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

1 Hanketiedot

Hankkeen nimi ja sijainti

Tesjoen aurinkovoimahanke, Loviisa

Hankkeesta vastaava on European Energy Oy:n omistama hankeyhtiö EE PV 3 Oy. Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut FCG Rakennettu Ympäristö Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Hankkeesta vastaava suunnittelee aurinkovoimalan rakentamista Loviisan Tesjoelle. Hankkeen koko on vaihtoehdosta riippuen n. 190 – 220 hehtaaria. Hankealue sijaitsee Tesjoen taajama-alueen eteläpuolella, noin 4,5 kilometriä Loviisan keskustaaajamasta itään. Aurinkopaneeleiden lisäksi alueelle rakennetaan muuntamot, huoltotiet, ja aluetta ympäröivät aidat.

Hankealue sijoittuu pääosin maa- ja metsätalousmaalle. Hankealue ympäröi sen ulkopuolelle jäävää Tessjöträsketin kosteikkoaluetta, joka on kuivatettu pelloksi 1800-luvun lopulla, ja on nykyisellään osittain metsittynyttä, vanhaa peltoaluetta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan noin 220 hehtaarin kokoinen aurinkovoima-alue, jonka kokonaisteho on noin 270 MWp.

VE2: Hankealueelle rakennetaan noin 190 hehtaarin kokoinen aurinkovoima-alue, jonka kokonaisteho on noin 230 MWp.

Hankkeen liittämiseksi sähköverkkoon tarkastellaan yhtä toteutusvaihtoehtoa **SVE1**, jossa rakennetaan n. 5,2 km pituinen 110 kV voimajohto hankealueelta Fingridin suunnitteilla olevalle Skogbackan sähköasemalle.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo

EE PV 3 Oy on 10.3.2025 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukseen (jäljempänä ELY-keskus) Tesjoen aurinkovoimahanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ELY-keskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 13 §:n nojalla tekemän 14.11.2024 päivätyn päätöksen perusteella (UUDELY/11462/2024).

3 Ennakkoneuvottelu

Yhteysviranomainen järjesti ennakkoneuvottelun 21.1.2025, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa.

Ennakkoneuvotteluun osallistuivat yhteysviranomaisen, hankkeesta vastaavan ja hankkeesta vastaavan konsultin edustajien lisäksi edustajia seuraavista tahoista: Loviisan kaupungin kaavoitus sekä ympäristönsuojeluviranomainen, Porvoon museo (Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo), Uudenmaan liitto sekä Porvoon ympäristöterveys (Loviisan terveydensuojeluviranomainen).

4 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 24.3. – 23.4.2025. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa/ ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/Tesjoki-aurinkovoimahanke-YVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Loviisan kaupungille julkaistavaksi sen verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja

sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Loviisan Sanomat ja Nya Östis -lehdissä 20.3.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiohjelmahan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa:

- Asiakaspalvelutoimisto LOVINFO, Mariankatu 12 A, 07900 Loviisa (24.-31.3.2025 sekä 9.-23.4.2025)
- Loviisan raatihuone, Mannerheiminkatu 4, 07900 Loviisa (1.-8.4.2025)

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 15.4.2025 klo 17.00 osoitteessa Lovisavikens skola, Brandensteininkatu 27 B, Loviisa. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä n. kymmenen henkilöä ja mukana etäyhteydellä kolme kuulijaa. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. hankkeen vaikutukset Tessjotrasketin kosteikkoalueeseen ja linnustoon sekä viherkäytäviin.

5 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle kymmenen lausuntoa ja viisi mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/Tesjoki-aurinkovoimahanke-YVA. Verkkosivuilla julkaistuista lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Todetaan, että arvioitavia vaihtoehtoja on riittävästi ja ne ovat keskenään vertailukelpoisia. Arvioitavien ympäristövaikutusten kirjo on tunnistettu kattavasti, ja arviointimenetelmiä kuvattu riittäväällä tavalla. Myös hankkeen liittyminen muihin hankealueen läheisyydessä meneillään tai suunnitteilla oleviin hankkeisiin sekä mahdolliset yhteisvaikutukset on käsitelty riittäväällä tavalla.

Hankkeessa vaadittavat suunnitelmat ja luvat

Muistutetaan kantaverkkoliityntöihin liittyvistä ehdoista ja vaatimuksista. Todetaan myös, että Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Vaikutukset maankäyttöön

Huomautetaan, että hankealueen lähiympäristöön osoitetut kaavamerkinnot on arviointiohjelmassa oikein tunnistettu, mutta aluetta koskevia maakuntakaavan yleisiä suunnittelumääräyksiä ei ole käsitelty. Nähdään kuitenkin, että hankkeen toteutus ei vaikeuta tai estä maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista.

Vaikutukset luonnonympäristöön ja suojeluarvoihin

Todetaan, että tiivis aurinkopaneelirakentaminen aiheuttaa varjostusta ja vaikuttaa laajalla alalla kenttäkerroksen kasvillisuuteen ja maaperään. Vaikutukset maaperäeliöstöön, orgaanisen aineksen hajotukseen, ravinnekiertoon ja vesitaseeseen sekä hiilenkiertoon voimala-alueiden maaperässä tulisi selvittää.

Esitetään selvittävän hankealueen kuivatuksen vaikutukset Tessjöträsketin vesitalouteen, ja edelleen vesitalouden mahdollisesta muuttumisesta aiheutuvat vaikutukset linnusto- ja muihin luontoarvoihin. Todetaan, että on myös selvittävän arvoista, olisiko hankkeen puitteissa mahdollista parantaa Tessjöträsketin vesitaloutta linnusto- ja luontoarvojen näkökulmasta.

Pidetään hyvänä asiana, että alueelle on suunnitteilla riistakäytävä. Esitetään kuitenkin huolta tämän riittävydestä, ja todetaan, että tarvetta mahdollisille muille alueelle sijoitettaville riistakäytävälle tulee selvittää riistanhoitoyhdistykseltä saatavan tiedon ja metsästysseurojen haastatteluiden perusteella. Todetaan, että koska aurinkovoima-alueen ympäröivän aidan rakennetta ei ole kuvailtu arviointiohjelmassa, on sen vaikutusta riistaan vaikea arvioida. Esitetään arvioitavan myös sellaista vaihtoehtoa, jossa aluetta ei aidattaisi lainkaan.

Tuodaan esiin, ettei kaikkia aurinkovoimahankkeiden vaikutuksia riistaan tai riistan elinympäristöihin tunneta, ja vaikutuksia riistalintulajeille tulee arvioida varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Rakentamisen jälkeisiä ja toiminnan aikaisia vaikutuksia riistaan ja sen elinympäristöihin, mm. mahdollista järvi efektiä tulee seurata, jotta vaikutuksia voidaan tarvittaessa lieventää. Kattava arviointi edistää myös alueen muiden hankkeiden yhteisvaikutusten arviointia.

Todetaan, että suunnittelualueella on runsaasti metson soitimelle soveltuvaa kivennäismaan metsäaluetta, ja suunniteltuun soidinpaikkaselvitykseen varattua aikaa pidetään riittävänä, mutta niukkana. Esitetään, että kartoitukseen käytettävää aikaa voisi lisätä vähintään yhdellä päivällä, jolloin selvityksen luotettavuus paranisi.

Huomautetaan myös, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten soidinpaikkakartoitusten toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle, ja tulosten tulkinnessa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Todetaan, että hankkeen seurauksena mahdolliset suunnittelualueelle sijoittuvat metson ryhmäsoitimet katoavat, ja alue tulee poistumaan pysyvästi mahdollisena metson päiväreviirinä, minkä lisäksi hankkeella on voimakas elinympäristöjä pirstova vaikutus. Hankkeen vaikutuksia metsolle tulee arvioida soidinpaikkojen poistumisen lisäksi maisematasolla lajin ominaispiirteet huomioon ottaen.

Vaikutukset pintavesiin

Todetaan, että arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota hulevesien johtamisen hallintaan ja vaikutuksiin Tessjöträsketin alueeseen, sekä rakentamisaikana että sen jälkeen. Myös onnettomuustilanteessa mahdollisten sammutusvesien johtamisen hallinta ja vaikutukset tulee huomioida.

Huomautetaan myös, että rakennusaikaisten valumavesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota koskien suunnitelma-alueen vesistöjä. Valumavesien hallinta tulisi olla tehokasta rakennusaikana ja tulee varmistaa, etteivät maamassat pääse karkaamaan esim. tien penkoilta vesistöihin myöhemmissäkään vaiheissa.

Ilmastovaikutukset

Tuodaan esiin Uudenmaan liiton avoimet aineistot -palvelusta saatavilla oleva hiilensidonta-aineisto, jota voidaan hyödyntää Suomen ympäristökeskuksen hiilikarttatyökalun rinnalla arvioinnissa hankkeen toteuttamisen myötä menetettävän hiilinielun suuruudesta.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Todetaan, että YVA-ohjelmassa kuvatut menetelmät ja analyysit ovat riittäviä maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointiin.

Arkeologisen kulttuuriperinnön inventoinnissa ei havaittu muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Jos tällainen kuitenkin havaitaan rakennusvaiheessa, tulee rakennustyöt keskeyttää ja ilmoittaa havainnosta Porvoon museon arkeologille, kuten muinaismuistolain 14§ edellyttää.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Pidetään hyvänä, että alueen asukkaiden näkemyksiä hankkeesta selvitetään asukaskyselyn avulla. Pidetään tarpeellisena kiinnittää erityistä huomiota siihen, millaisia vaikutuksia hankkeella on hankealueesta kymmenen metrin etäisyydellä sijaitsevaan asuinrakennukseen.

Todetaan, että kohdealueella on vältettävä tarpeetonta puuston kaatoa liittyen voimalinjayhteyksien ja tiestön rakentamiseen. Voimalinjayhteydet ja mahdolliset uudet tiet sekä voimalan vaatima infrastruktuuri tulee rakentaa siten, että niiden vaikutukset metsäelinkeinojen harjoittamiseen ovat mahdollisimman vähäiset. Metsäelinkeinojen harjoittamisen näkökulmasta hankkeella voi olla vaikutusta metsätalousalueiden pirstoutumiseen ja siirtymiseen muuhun maankäyttöön. Suositellaan, että hankkeessa perehdytään tarkemmin Suomen metsäkeskuksen tarjoamaan avoimeen metsä- ja luontotietoon ja sen hyödyntämismahdollisuuksiin kaavoitusprosessissa.

Katsotaan, että arviointiohjelmassa on riistaan ja riistatalouteen liittyvät mahdolliset vaikutukset huomioitu ja käsitelty pääosin riittävällä tavalla. Vaikutusten arviointiin suunnitellut selvitykset ovat pääosin riittävät riistan ja riistatalouden osalta.

Muut vaikutukset ja onnettomuusriskit

Todetaan, että arviointiohjelman perusteella hankesuunnittelussa on huomioitu pelastusturvallisuus ja sammutusjätevesien hallinta, ja suositellaan, että näihin kiinnitetään huomiota myös jatkosuunnittelussa.

Todetaan, että arviointiohjelmassa on rakentamiseen tarvittavia raaka-aineita käsittelevässä kappaleessa mainittu muuntajiin liittyviä öljymääriä. Jää kuitenkin epäselväksi, mihin öljyä tarvitaan rakentamisessa ja toisaalta kuinka paljon muuntajissa on öljyä käytön aikana. Arviointiselostuksessa tulisi selkeyttää muuntajissa käytön aikana käytettävän öljyn määrä sekä käsitellä mahdollisista vuodoista aiheutuvat riskit maaperän sekä pinta- ja pohjavesien saastumiselle.

Yhteenveto mielipiteistä

Hanke herättää vastustusta sen luontovaikutusten vuoksi. Yhdessä mielipiteessä todetaan, että olisi luonnon monimuotoisuuden kannalta

parempi suojella Tessjoträsketin alue, ja edistää ennemmin Loviisan ja Itä-Uudenmaan muita aurinkovoimahankkeita.

Todetaan, että molemmat tarkasteltavat toteutusvaihtoehdot ovat erittäin laajoja, ja pidetään tarpeellisena tarkastella myös pinta-alaltaan huomattavasti pienempää vaihtoehtoa.

Vaikutukset luonnonympäristöön ja suojeluarvoihin

Todetaan, että alueella on tarpeen tehdä laadukkaat luontokartoitukset, mm. hyönteis- kasvi- ja sieniselvitykset sekä lepakkokartoitukset. Alueella on tehty havaintoja esimerkiksi harvinaisemmista kevätsienistä, eikä näitä tietoja ole viety luontotietokantoihin, ja erityisesti siksi on tärkeää kartoittaa alue huolella. Esitetään, että näin laajalle ja herkälle alueelle sijoittuvaan hankkeeseen olisi syytä yhdistää linnusto- ja hyönteisvaikutusten seuranta.

Korostetaan Tessjoträsketin merkitystä luonnon monimuotoisuudelle, etenkin kun vastaavat elinympäristöt ovat monin paikoin kadonneet tai häviämässä kuivatuksen seurauksena.

Todetaan, että erityisesti rakentamistoimilla tulee olemaan vaikutusta luontoon häiriötekijänä, ja huoltotoimenpiteiden ja kasvuston raivauksen osalta häiriö tulee olemaan toistuvaa. Esitetään, että maanmuokkausta tulisi välttää, ja paneelikentän luonnonmukainen pohjakasvillisuus tulisi säilyttää. Rakentamisen yhteydessä tulee olla myös suunnitelma vieraslajien leviämisen estämiseksi.

Vaikutukset viitasammakkoon ja liito-oravaan

Tessjoträsketin alueella on runsaasti viitasammakkohavaintoja, ja mielipiteissä tuodaan esiin huolta niiden elinympäristöstä. Alueella epäillään tehdyn viime aikoina mahdollisesti aurinkovoimahankkeeseen liittyen toimenpiteitä, jotka ovat aiheuttaneet kosteikon kuivumista ja viitasammakoiden elin- ja lisääntymisalueen heikkenemistä. Pelkona on, että hankkeen toteuttaminen heikentää viitasammakoiden elinympäristöä entisestään, ja vaaditaan, että viitasammakon tärkeät alueet rajataan kaiken rakennustoiminnan ulkopuolelle.

Tuodaan esiin, että Skogbackan sähköaseman rakentamiseen tehdyissä luontoselvityksissä löydettiin johtokäytävien reunametsäalueilta liito-oravan elinympäristö, joka kuitenkin hävitettiin. Skogbackan hanke liittyy nyt käsittelyssä olevaan hankkeeseen, ja siksi esitetään, että koiran kanssa tehtävät liito-oravakartoitukset ovat tarpeellisia myös tämän hankkeen johtokäytäväalueella.

Linnustovaikutukset

Todetaan, että hankealue tulee ympäröimään renkaan lailla Tessjöträsketin maakunnallisesti tärkeän lintualueen. Monipuolisen pesimälinnuston lisäksi alue on tärkeä ruokailu- ja levähdyspaikka muuttolinnuille. Useassa mielipiteessä esitetään huolta siitä, että paneelikentän heijastevaikutus voi erehdyttää lintuja luulemaan sitä vesistöksi (ns. järviefekti), jolloin linnut saattavat törmätä paneeleihin. Tämä voi johtaa lintujen loukkaantumisiin ja kuolemiin. Todetaan, että paneelien heijastevaikutuksista linnuille ei ole varsinkaan Suomen oloissa tarpeeksi tietoa, eikä haluta, että hankealue toimii koekenttänä.

Lintukartoituksiin käytettävää aikaa ei pidetä riittävänä, varsinkin huomioiden hankealueen laajuus. Nostetaan esiin erityisesti muuttolinnut sekä pöllöt, joiden pesintä vaihtelee vuosien välillä myyrätilanteesta johtuen.

Vaaditaan myös arvioitavan, muuttuuko Tessjöträsketin kosteikon vesitilanne hankkeen ja sen perustamiseen ja liikenteeseen liittyvien maanrakennustöiden myötä. Mielipiteissä nähdään, että arviointimenettelyn tärkeimpiä tavoitteita tulee olla tunnistaa hankkeen vaikutukset kosteikkoon ja sen monimuotoisuuteen, ja löytää keinot haittojen lieventämiseksi.

Vaikutukset ekologiseen verkostoon

Todetaan, että hanke sijoittuu maakuntakaavassa merkitylle luontokäytäväalueelle, ja muistutetaan, että itäisellä Uudellamaalla luontoyhteydet ovat jo erittäin heikot. Aidattu alue tulee heikentämään ekologisia yhteyksiä entisestään. Tuodaan esiin, että elinympäristöjen pirstaloituminen ja laadun heikkeneminen on merkittävä lajiston ja luontotyyppien uhanalaistumista aiheuttaja tekijä. Alueelle suunniteltua yhtä riistakäytävää ei pidetä riittävänä, vaan todetaan, että eläinten kulkuyhteydet on turvattava alueelta joka suuntaan.

Mielipiteissä esitetään, että ympäristövaikutusten arviointiin sisällytetään hankevaihtoehto, jossa Tessjöträsketin kaakkoispuolinen, Högnäsbackeniin ulottuva suikale, rajataan hankealueen ulkopuolelle. Tämä mahdollistaisi huomattavasti suunniteltua laajemman yhteyden säilyttämisen Tessjöträsketin ja Drivanmalmenin metsän välillä.

Vaikutukset pohjaveteen sekä maa- ja kallioperään

Todetaan, että aurinkovoimala edellyttää mittavaa rakentamista (teitä, muuntajarakennuksia, akkuvarastoja, paneelien perustoja jne.), joissa kajotaan laajasti maaperään. Tästä syystä sulfaattimaiden esiintyminen hankealueella on selvitettävä kattavasti ja ennaltaehkäistävä rakentamisesta aiheutuvia happamia vesistö päästöjä.

Ilmastovaikutukset

Todetaan, että hankealueen paksu turvekerros on merkittävä maaperän hiilivarasto, ja nähdään riskinä, että sen kuivuminen esimerkiksi ojitusten myötä tulee aiheuttamaan merkittäviä hiilipäästöjä. Hankkeen ilmastovaikutukset ja suhde ilmastotavoitteisiin on huomioitava ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Tuodaan esiin, että Loviisassa on rakenteilla ja suunnitteilla runsaasti aurinkovoima-alueita, minkä lisäksi lukuisat laajat metsähakkuut ja Atomitien uusi linjaus supistavat eläinten elinalueita. Näiden osalta tuodaan esiin erityisesti sudet ja ilvekset. Nyt suunnitteilla oleva aidattu aurinkovoima-alue pienentää eläinten elinpiiriä entisestään.

Haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot

Todetaan, että osana arviointimenettelyä on tärkeää tunnistaa ja arvioida toimia, joilla hankkeen aiheuttamia luontohaittoja voidaan lieventää. Useassa mielipiteessä tuodaan esiin vesienhallinnan suunnittelu, jolla Tessjotrasketin kosteikkoalueen tilaa voisi parantaa ja näin lisätä luonnon monimuotoisuutta alueella. Todetaan, että myös varsinaisella hankealueella tulee arvioida mahdollisuuksia estää alueen kuivumista ja näin hillitä turpeen hajoamista ja hankkeen haitallisia ilmastovaikutuksia.

6 Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

Yhteysviranomainen katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma täyttää YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen 3 §:ssä arviointiohjelmalle asetetut sisältövaatimukset. Arviointiohjelmassa esitetty nykytilan kuvauksen tarkkuus ja laajuus sekä arviointimenetelmät ja erillisselvitykset muodostavat hyvät lähtökohdat arviointityön toteuttamiselle.

Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida siitä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden lisäksi seuraavat asiat.

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on esitetty riittävällä tarkkuudella hankkeen tarkoitus, suunniteltu aikataulu sekä tekninen kuvaus. Hankkeelle on esitetty riittävät kohtuulliset vaihtoehdot, ja tekstissä on kuvattu, miten kyseiset vaihtoehdot on muodostettu.

Mielipiteissä oli ehdotettu tarkasteltavaksi vaihtoehtoa, jossa hankealueen kaakkoisosa jätetään hankealueen ulkopuolelle hankkeen

luontovaikutusten lieventämiseksi. Yhteysviranomainen kehottaa harkitsemaan tällaisen vaihtoehdon sisällyttämistä arviointiin sekä tarkastelemaan muita ehdotettuja muutoksia hankealueeseen. Yhteysviranomainen kuitenkin muistuttaa, että YVA-asetuksen mukaan hankkeen päätavoitteista irrallisia, teknisesti ja/tai taloudellisesti epärealistisia tai luonteeltaan spekulatiivisia vaihtoehtoja ei tule sisällyttää arviointimenettelyyn.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on melko kattavasti esitetty hankkeen tarvitsemat luvat, sekä kuvattu lupatarpeiden selvittämistä. Mikäli suunnitelmiin ja lupiin tulee hankkeen edetessä muutoksia, ajankohtainen tilanne tulee päivittää arviointiselostukseen.

Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Arviointiohjelmassa on ennalta arvioitu hankkeen merkittävimmiksi vaikutuksiksi luontovaikutukset (erityisesti vaikutukset viitasammakoihin ja linnustoon), ilmastovaikutukset, vaikutukset happamiin sulfaattimaihin sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Yhteysviranomainen pitää tätä arvioita oikeansuuntaisena.

Vaikutusten merkittävyyden määrittelyssä hyödynnetään IMPERIA-hankkeessa kehitettyjä menetelmiä, jossa merkittävyys muodostuu vaikutuskohteen herkkyyden ja muutoksen suuruuden perusteella. Yhteysviranomainen pitää IMPERIA-hankkeen arviointityökaluja hyvänä lähtökohtana vaikutusten merkittävyyden arvioimiseen.

Arviointiohjelmassa on todettu, että mahdollisten haitallisten vaikutusten lieventämistoimet esitetään arviointiselostuksessa. Mikäli jonkin vaikutustyyppin osalta on tarpeen esittää lieventämistoimia, tulee vaikutuksen merkittävyys arvioida sekä ilman toimia että niiden kanssa. Epävarmuustekijät tulee tuoda esille vaikutuskohteittain.

Vaikutukset kaavoitukseen ja maankäyttöön

Arviointiohjelmassa on tunnistettu tarvittavat lähtötiedot kaavoitukseen ja maankäyttöön kohdistuvien vaikutusten arviointiin, ml. voimassa olevat kaavat. Hankkeen vaikutukset maankäyttöön rajoittuvat hankealueelle ja sen välittömään läheisyyteen sekä sähkönsiirtoreitille.

Alueidenkäytön osalta hankkeen suunnitteluinstrumenttina toimii osayleiskaava, mikä on luonteva väline.

Vaikutukset luonnonoloihin

Vaikutukset luontoarvoihin

Alueelta on laadittu ja suunniteltu laadittavan hankkeen laajuuteen nähden yleisesti ottaen melko kattavat luontoselvitykset ja vaikutusarvioinnin toteutus vaikuttaa asianmukaiselta. Luontoselvitysten kattavuuteen ja laatuun voidaan ottaa tarkasti kantaa vasta selostusvaiheessa, kun selvitykset ovat saatavilla. Kasvillisuutta ja luontotyypejä on esimerkiksi kartoitettu vain yhtenä päivänä kesäkuussa ja toiseen kertaan elokuun puolivälin jälkeen, joten nykytilakuvauksessa on tuotava esille mahdolliset virhelähteet, kuten esimerkiksi miten kattavasti alkukesällä kukkivaa rauhoitettua putkilokasvilajistoa (esim. tietyt kämmekät) tai toisaalta kirjoverkkoperhosen potentiaalisena lisääntymisympäristönä toimivia kangasmaitikkakasvustoja on kyetty selvittämään kyseisinä ajankohtina. Alueelta on melko vähän saatavilla olevaa aiempaa lajihavaintoaineistoa, joten nykytilakuvauksen ja vaikutusarvioinnin tueksi tulee hankkia mahdollisimman kattavasti muita tietoja. Tässä esimerkiksi suunniteltu asukaskysely voi tukea arviointia.

Hankealueen kasvillisuuden ja luontotyyppien nykytilakuvaukseen tulee joiltakin osin tarkentaa arviointiselostukseen, ja epämääräisiä ilmaisuja kuten ”pusikkoa” tulee välttää. Nykytilakuvauksen päivittämisen yhteydessä on varmistuttava, että Lajitietokeskuksen tuoreimmatkin havainnot on saatu nykytilakuvaukseen mukaan.

Arviointiohjelman mukaan ulkoisen sähkönsiirron uusi voimajohto sijoitetaan nykyisen voimajohdon länsipuolelle ja arvioitavissa sähkönsiirron vaihtoehtoissa on esitetty vain yksi toteutusvaihtoehto. Luontoarvojen näkökulmasta on merkitystä, kummalle puolelle nykyisiä voimajohtoja hankkeen vaatima voimajohto toteutetaan, joten tähän liittyvä vaihtoehtotarkastelu on sisällytettävä arviointimenettelyyn, ja arvioitava molempien ratkaisujen luontovaikutukset. Tarkastelu vaatii tuekseen riittävät maastokartoitukset eri vaihtoehtojen osalta, molemmin puolin voimajohtoa.

Arviointiselostuksessa tulisi käsitellä myös mahdolliset positiiviset vaikutukset luontoarvoihin, ja arvioida mahdollisuudet toteuttaa luonnon monimuotoisuutta lisääviä toimenpiteitä, jotka vaikuttavat hankkeen hyväksyttävyyteen ja auttavat estämään luonnon monimuotoisuuden kokonaisvähenemistä. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla muun muassa avoimen habitaatin lisääntymisen positiiviset vaikutukset avomaalinnustoon ja paneelistojen välialueiden sekä hankkeen reuna-alueiden ja pientareiden hoitaminen siten, että niille voi kehittyä perinnebiotoopeille tyypillistä niitty- ja ketokasvillisuutta.

Vaikutukset suojeltuihin lajeihin

Suunnittelualueella on vuoden 2024 luontoselvityksen yhteydessä havaittu runsaasti viitasammakoita ja näiden havaintojen perusteella alueelle on määriteltävissä luonnonsuojelulailla suojeltuja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. ELY-keskuksen tietojen mukaan Tessjöträsketin alueella on tehty ojien kunnostuksia. Viitasammakoiden esiintymisen nykytila on selvitettävä riittävällä tarkkuudella huomioiden ojien kunnostukset sekä arvioida vaikutukset nykytilaan pohjautuen.

Linnustovaikutukset

Linnustoon kohdistuvissa merkittävimmissä vaikutusmekanismeissa on mainittu elinympäristöjen pirstoutuminen. Arvioinnissa on huomioitava myös elinympäristöjen häviäminen, jota hankkeen myötä tapahtuu.

Linnustokartoitusten osalta ELY-keskus huomauttaa, että käytetty pistelaskentamenetelmä ei ainakaan yksinään anna riittävän tarkkaa kuvaa hankealueen suojelullisesti huomionarvoisen lajiston esiintymisestä. Pistelaskenta on seurantamenetelmä, joka antaa yleiskuvan laajan alueen linnustosta ja se soveltuu vuosien välisten muutosten seurantaan.

Aurinkovoimahankkeen tapaisissa hankkeissa, joissa suunnitellaan maankäytön laaja-alaista muutosta, hankealue tulee kartoittaa käytännössä asemakaavatasoisella kartoituslaskentamenetelmällä, jolla hankealueen kaikki huomionarvoisten lajien reviirit saadaan selville, ja toisaalta näiden lajien keskittymät sekä muut linnustolle merkittävät elinympäristöt. Menetelmät on kuvattu Suomen ympäristökeskuksen Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaassa (2023).

Arviointiohjelman liitteenä oleva viranomaisliite lintuhavainnoista ei sellaisenaan kerro riittävästi alueen merkityksestä linnuille, vaan kyseinen aineisto tulee käsitellä yhdessä linnustokartoitusten tulosten kanssa ja muodostaa näistä, ja muista mahdollisista aineistoista, kuva alueen merkityksestä suojelullisesti huomionarvoisen lintulajiston esiintymisalueena. Linnusto-osuudessa olisi tarpeen eritellä tarkkaan pesimälinnuston ja muuttolinnuston esiintyminen. Esimerkiksi lähimmillään pohjoisen Lapin tuntureilla pesivän pikkusirrin mainitseminen pesimälinnuston yhteydessä on harhaanjohtavaa.

Vaikutukset suojelualueisiin

Hankkeessa on tarkoitus laatia Natura-arviointi Kullafjärdenin Natura-alueelle. Yhteysviranomaisen toteaa, että arvioinnin keskiössä tulee olla hankealueelta Taasianjokeen ja sitä kautta Natura-alueelle potentiaalisesti ulottuvat vesistövaikutukset kiintoaineiden ja haitta-aineiden kulkeutumisen kautta. Näitä voi aiheutua hankealueen kuivatusrakenteiden tai paneelistojen perustusten rakentamisen myötä. Arvioinnin tueksi vaaditaan

muun muassa riittävät maaperätutkimukset ja tiedot pintavesien reiteistä ja määristä. Natura-tietolomake tai tiedot Natura-alueen nykytilasta eivät siten yksinään riitä Natura-arvioinnin tueksi.

Vaikutukset ekologiseen verkostoon

Laajamittaisen paneelikenttien aitaamisen vuoksi eräs merkittävimmistä luontoarvoihin kohdistuvista vaikutuksista on alueen ekologisten yhteyksien katkeaminen. Selostuksessa on syytä kuvata tarkasti aiheeseen liittyvät lievennyskeinot ja ne ratkaisut, joilla eläinten liikkumiseen kohdistuvia haitallisia vaikutuksia tullaan vähentämään ja millaisia kulkureittejä eläinten on mahdollista jatkossa hyödyntää.

Vaikutukset pohjaveteen sekä maa- ja kallioperään

Arviointiohjelman mukaan alueella ei olla tekemässä sulfaattimaaselvitystä osana arviointimenettelyä, vaan mahdollinen selvitys tehdään myöhemmässä suunnitteluvaiheessa. Yhteysviranomaisen pitää tätä ongelmallisena. Alueella on suuri todennäköisyys happamien sulfaattimaiden esiintymiselle, ja arviointiohjelmassa on tunnistettu niiden olevan yksi todennäköisesti merkittävimmistä vaikutusten aiheuttajista hankkeessa. Sulfaattimaaselvitys antaisi hyvän pohjan sekä alueen nykytilan kuvaukselle, että vaikutusten arvioinnille.

Arviointiohjelmassa mainitaan vesienhallintasuunnitelma, jossa mm. kartoitetaan kaivot ja esitetään tarvittavat toimenpiteet pohjavesivaikutusten minimoimiseksi. Arvioinnin lähtötiedoissa vesienhallintasuunnitelmaa ei kuitenkaan mainita. Yhteysviranomaisen katsoo, että vesienhallintasuunnitelma on tarpeen laatia osana arviointimenettelyä.

Arviointiselostuksessa tulee lisäksi käsitellä muuntajien sisältämän öljyn mahdollisista vuodoista aiheutuvat riskit maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumiselle.

Pintavedet

Hankkeen pintavesivaikutukset arvioidaan asiantuntija-arviona olemassa olevaan seurantatietoon perustuen. Arviointiohjelmassa olisi ollut syytä kuvata tarkemmin aurinkovoimalan vaikutusalueen pintavesien laadusta jo saatavilla oleva tieto. Mikäli hankealueen hulevesien purkureitin tai Taasianjoen vedenlaadusta ei ole riittävästi tietoa vaikutusten merkittävyyden arvioimiseksi perustellusti, on vedenlaatu selvitettävä hankkeen vaikutusten erityisominaisuudet huomioivilla riittävillä näytteenotoilla. Arviointiohjelmassa hulevesien määrään ja laatuun liittyvät vaikutusmekanismit on tunnistettu hyvin sekä alueen rakentamis- että toimintavaiheessa.

Hanketta koskien tullaan tekemään alueen vesienhallintasuunnitelma ja hulevesiselvitys, jotka on esitettävä osana arviointiselostusta. Yhteysviranomainen korostaa, että hankkeen suurin vaikutus vesistöihin voi aiheutua työmaavesien johtamisesta, ja niitä koskien on esitettävä riittävät lieventämiskeinot huomioiden myös rankkasadetilanteet. Arvioinnissa on tarkasteltava tämä huomioiden muun muassa vesien viivytyksen riittävää mitoitus. Lisäksi on esitettävä luotettavat lieventämiskeinot, joilla happamien sulfaattimaiden läjityksestä ja käsittelystä aiheutuva mahdollinen riski pintavesien happamoitumiselle ja metallikuormitukselle voidaan estää.

Arviointiselostuksessa on myös arvioitava rakentamisen ja toiminnan aikaisia vaikutuksia vesien- ja merenhoidon tavoitteisiin alapuolisissa vesimuodostumissa. Arviointiohjelman perusteella vesistövaikutukset kohdistuvat erityisesti Taasianjoen alaosa -vesimuodostumaan (15.001_001). Vaikutukset myös Kullafjärden -vesimuodostumaan (2_Ss_016) tulee arvioida. Arviointi tulee tehdä vesienhoidon laatutekijäkohtaisesti (joet: pohjaeläimet, kalat, päällysläiskä, fysikaalis-kemialliset tekijät; rannikkovedet: kasviplankton, pohjaeläimet, vesikasvit, fysikaalis-kemialliset tekijät) ja arvioida vaikutukset merenhoidon kuvaajiin.

Arviointiohjelman mukaan hankealue poistuu kokonaan muusta käytöstä, ja alue aidataan lukuun ottamatta yleisessä käytössä olevia teitä. Arviointiohjelmassa ei ole huomioitu hankealueen sijaitsemista suurelta osin Tesjoen järviiniitynojan perkaus (toimitusnumero 1268He1, arkistonumero 1100) -nimisen ojitussyhteisön alueella. Vesilain 5 luvun 7 §:n ja 8 §:n mukaan ojitussyhteisön on huolehdittava ojiensa kunnossapidosta. Hankkeen suunnittelussa on huomioitava ojitussyhteisön velvollisuus ja oikeus pitää ojat ojitussuunnitelman mukaisessa kunnossa. Ojitussyhteisön alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajat ovat ojitussyhteisön jäseniä siltä osin kuin kiinteistön aluetta sisältyy kuivatusalueeseen. Uudenmaan ELY-keskuksen tietojen mukaan ojitussyhteisö ei ole purkautunut. Ojituksen asiakirjat saa pyydettyä Uudenmaan ELY-keskukselta.

Ilmastovaikutukset

Arviointiohjelmassa esitetyt suunnitelmat ja käytettävät ilmastovaikutusten arvioinnin menetelmät ovat asianmukaisia ja antavat hyvät lähtökohdat arvioinnille. Ohjelmassa esitetty suunnitelma kattaa asianmukaisesti ilmastovaikutukset koko elinkaaren ajalta sisältäen aurinkopaneelialueiden lisäksi sähkönsiirron ja akkuvaraston ilmastovaikutukset.

Yhteysviranomainen yhtyy hankkeesta vastaavan arvioon siitä, että hankkeen todennäköisesti merkittävimmät ilmastovaikutukset liittyvät siitä aiheutuvaan maaperän ja kasvillisuuden hiilivaraston sekä tulevan hiilinielun menetykseen, hankkeen toteuttamiseen vaadittavien

materiaalien hiilijalanjälkeen ja rakentamisen liikenteen ja työkoneiden päästöihin. Määrällinen arvio on tehtävä vähintään kokoluokka-arviona merkittäviksi arvioiduista vaikutuksista. Sen lisäksi muista ilmastovaikutuksista on tehtävä laadullinen arvio.

Hankealueen hiilivarastojen ja -nielujen menetysten laskentaan SYKE:n hiilikartta on hyvä työkalu. Jos kuitenkin arviointia tehtäessä todetaan, että maaperän muokkauksen oletukset ovat hankealueen suunnitelmissa huomattavasti erilaiset kuin hiilikartan, voidaan käyttää jotain muuta laskentamenetelmää. Tällöin selostuksessa tulee perustella syy valinnalle. Lisäksi lähtötietoina on suositeltavaa hyödyntää mahdollisuuksien mukaan myös Uudenmaan liiton hiilensidonta-aineistoa.

Ohjelmassa ei ole tuotu esille, miten elinkaarivaikutusten ajallinen sijoittuminen aiotaan esittää. Päästöjen ajallinen sijoittuminen tulee esittää arvioinnissa esimerkiksi vuositasolla viivadiagrammilla. Lisäksi tulee kuvata vaikuttaako hankkeen toteuttaminen Loviisan hiilineutraaliustavoitteeseen ja muihin relevantteihin ilmastotavoitteisiin alueellisella tasolla.

Lisäksi on huomattava, että kahta eri toteutusvaihtoehtoa ja niiden päästöjä on vertailtava keskenään. Nollavaihtoehdon ilmastovaikutuksia ei tarvitse arvioida. Haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja tulee myös tarkastella ja keinojen tehokkuutta ja toteuttamiskelpoisuutta on arvioitava. Esimerkiksi materiaalien kierrätettävyyden suhteen tulisi arvioida, miten mahdollista kierrättäminen on. On myös muistettava, että hankkeen ilmastohyötyjä ja -haittoja on tarkasteltava erillään toisistaan ja huomattava, että haittoja ei voida kumota hyödyillä arvioinnissa.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Arviointiohjelmassa on tunnistettu maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Arvioinnissa käytettävät lähtötiedot ja menetelmät ovat asianmukaisia ja antavat hyvän pohjan arviointityölle.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Arviointiohjelmassa on kerrottu, että asuin- ja lomarakennuksiin on tarkoitus pitää sadan metrin suojaetäisyys. Arviointiselostukseen tulee tarkentaa, tarkoitetaanko tällä etäisyyttä hankealueesta vai paneeleista. On myös huomioitava, että tällä hetkellä lähin asuintalo on vain kymmenen metrin päässä hankealueen rajasta. Vaikka lähtökohtaisesti arviointimenettelyssä ei ole tarkoituksenmukaista tarkastella vaikutuksia yksittäisiin kiinteistöihin, on tässä tapauksessa hankkeen ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa hyvä huomioida erityisesti

vaikutukset tähän lähimpään kiinteistöön sekä muihin lähialueen asuintaloihin.

Meluvaikutukset

Aurinkovoimahankkeissa meluvaikutukset ovat yleensä vähäisiä. Rakentamisen aikaiset vaikutukset voivat syntyä esimerkiksi puiden kaatamisesta, kaivamisesta, louhinnasta ja kuljetuksesta, ja ovat hyvin hankekohtaisia. Toiminnan aikaiset melun lähteet ovat pääasiassa muuntajat, invertterit ja taajuusmuuntajat, jotka ovat kohtuullisen hiljaisia.

Arviointiohjelmassa esitettyjen tietojen perusteella on vaikea arvioida hankkeessa syntyvän melun määrää, laatua ja merkitystä ja niiden perusteella meluselvitysten laajuuden tarvetta. Arviointiohjelman perusteella jää epäselväksi, miten meluun liittyvä tarkastelu tehdään, vai tehdäänkö sitä lainkaan.

Tässä hankkeessa meluvaikutuksia voi syntyä erityisesti liikenteen lisääntymisen vuoksi, ja niitä tulee arvioida asiantuntija-arviona liikennemäärän perusteella. Liikenteen lisäksi tulee käsitellä tarkemmin muuntajien, inverttereiden ja taajuusmuuntajien mahdollisia melutasoja. Lisäksi alueelle tuodaan suuria määriä maa-aineksia, joiden tasoittaminen vaatii koneita. Näiden osalta tarkempi kuvaus koneiden määristä, melupäästöistä ja arvio meluvaikutuksista on tarpeen. Lisäksi jos hankkeessa joudutaan louhimaan esim. teitä tai kaapeleita, tulee louhintamäärä ja työn kesto arvioida jollakin tasolla.

Esitettyjen toteutusvaihtoehtojen välillä ei todennäköisesti ole merkittävää eroa hankkeista aiheutuvan melun osalta, joten vaihtoehtojen meluvaikutuksia voi tarkastella yhdessä eikä niitä tarvitse vertailla keskenään.

Vaikutukset metsästykseseen ja virkistyskäyttöön

Hankealueella toimii useita metsästysseuroja, ja mielipiteissä on tuotu esiin, että alueella esiintyy runsaasti eri riistalajeja. Hankkeen toteuttamisella ja hankealueen aitaamisella voi siten olla vaikutuksia riistaeläinten kulkuun ja alueen käyttöön. Hankkeen vaikutuksia metsästykseseen selvitetään haastattelemalla alueella toimivia metsästysseuroja, sekä arvioimalla vaikutuksia riistalajistoon.

Arviointiohjelman mukaan hankkeen vaikutuksia muuhun virkistyskäyttöön (mm. marjastus, ulkoilu) selvitetään asukaskyselyllä, jolla selvitetään myös laajemmin lähialueen asukkaisiin kohdistuvia vaikutuksia.

Yhteysviranomaisen katsoo, että metsästäjähaastattelut ja asukaskysely ovat hyviä keinoja saada tietoja alueesta ja sen nykyisestä käytöstä.

Vaikutukset elinkeinoihin

Arviointiohjelmassa esitetään arvioitavan hankkeen vaikutuksia maa- ja metsätalouteen sekä matkailutoimintaan. Näistä vaikutukset kohdistuvat erityisesti metsätalouteen. Vaikutusten arvioidaan olevan paikallisia ja rajoittuvan hankealueelle ja sähkönsiirtoreitin alueelle sekä niiden välittömään läheisyyteen.

Arvioitaessa vaikutuksia metsätalouteen tulee huomioida Suomen metsäkeskuksen antama lausunto arviointiohjelmasta.

Vaikutukset liikenteeseen

Hankkeen liikennevaikutukset ovat pääosin rakentamisen aikaisia. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan liikenteellisten vaikutusten arvioinnin ja nykytilan kuvaus ovat arviointiohjelmassa riittäviä. Kuljetusreitit sekä olemassa oleva tiestö ja liikennemäärät on esitetty kartalla. Arviointiohjelmassa on huomioitu keskeiset ohjeet, määräykset ja selvitykset.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Yhteisvaikutusten osalta on tunnistettu tärkeimmät vaikutusluokat, ja esitetty, miten vaikutuksia arvioidaan.

Arviointiohjelmassa esitetään arvioitavan hankkeen yhteisvaikutukset myös lähietäisyydellä olevien tuulivoimahankkeiden kanssa. On epäselvää, mihin hankkeisiin tällä viitataan. Arviointiselostuksessa tulee yksilöidä hankkeet, jotka huomioidaan yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Luontovaikutusten osalta ei ole esitetty rajausta siitä, millä etäisyydellä sijaitsevat hankkeet otetaan huomioon yhteisvaikutusten arvioinnissa. Luontovaikutusten arvioinnissa tulee huomioida mahdollisten tuulivoimahankkeiden lisäksi myös aurinkovoimahankkeet, joilla saattaa olla yhteisvaikutuksia mm. linnustoon ja ekologiseen verkostoon.

YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Hankkeesta järjestetään yleisötilaisuudet arviointiohjelman ja -selostuksen ollessa nähtävillä. Lisäksi hankkeesta vastaava selvittää hankkeen ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia asukaskyselyllä ja metsästäjähaastatteluilla. Kyselyn ja haastattelujen perusteella voidaan saada tietoa myös esimerkiksi alueen luontoarvoista.

Hankkeessa on perustettu seurantaryhmä, jonka tarkoituksena on muun muassa saada tietoa ja näkemyksiä eri osapuolilta sekä varmistaa, että työn aikana käytettävät tiedot ovat ajantasaisia ja riittäviä. Ryhmään on kutsuttu viranomaisia ja hankealueella toimivia järjestöjä ja yhdistyksiä.

Seurantaryhmä on kokoontunut kerran ennen arviointiohjelman vireilletuloa. Seuraavan kerran seurantaryhmä kokoontuu arviointiselostusluonnoksen valmistuttua.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta on tiedotettu YVA-lain edellyttämällä tavalla. Muu osallistuminen on järjestetty lain minimivaatimuksia laajemmin.

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman laadintaan osallistuneiden koulutus, työkokemus sekä rooli arvioitavassa hankkeessa.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on pääosin ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

Yhteysviranomainen kuitenkin huomauttaa, että luontovaikutusten arvioinnista vastaavilla asiantuntijoilla on arviointiohjelman mukaan vain 1–2 vuotta alan kokemusta, eikä työryhmään ole nimetty laadunvarmistustehtäviin kokeneempia asiantuntijoita.

Aurinkovoimahankkeet ovat Suomen oloissa uudentyyppisiä hankkeita, ja teollisen luokan aurinkovoimahankkeiden YVA-menettelyjä on ylipäättään toteutettu Suomessa hyvin vähän. Siten tällaisen vaikutusarviointiprosessin menestyksenkäs hallitseminen edellyttää yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vahvaa taustaa vaikutusmekanismien ymmärtämisessä ja vaikutusarviointien laadinnassa.

7 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja mielipiteen esittäneille tahoille.

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa/ ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/Tesjoki-aurinkovoimahanke-YVA.

8 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 8 600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11 - 17

henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että ohjelmalausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä. Linkki myyntilaskutusta koskevaan oikaisuvaatimusosoitukseen: <https://www.keha-keskus.fi/tehtavat-ja-palvelut/oikaisuvaatimus-ja-muutoksenhaku>.

9 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Anna Auvinen ja ratkaissut ylitarkastaja Reetta Suni.

Liitteet

Lausunnot
Mieli-piteet

Jakelu

Hankkeesta vastaava

Tiedoksi

Lausunnon antajat
Mieli-piteen esittäjät

Tämä asiakirja UUELY/1135/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/1135/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Auvinen Anna 22.05.2025 13:08

Ratkaisija Suni Reetta 22.05.2025 13:09